

Z r a d i a.

S I R I Y I O L S K I E. Min. kultury i sztuki Kowalecki oświadczył w wywiadzie, że tylko w flocie demokratycznej może stać się to ministerstwo. Dziś sztuka startuje razem z demokracją. Ministerstwo ma budżet 10 razy większy, niż przed wojną, ale zmniejszenie go skutkiem wydatków na repatriantów. W trzech województwach utworzone Rady artystyczne. Jest 31 teatrów (Warszawa i Kraków po 3, Poznań i Łódź po 2, nadto w Cieszynie, Olsztynie i Jeleniej Górze). Jest 16 teatrów szkolnych, a w Toruniu katedra teatralna. Szkoli się instruktorów artystycznych. = **WARSZAWIE** PCK organizuje koncert na rzecz b. jeńców, wracających z obozów. = **WARSZAWIE** odbywa się ogólny zjazd dziennikarzy. Irzewodniczy prof. Józef Wasowski. Druga część zjazdu odbędzie się w Gdańsku, zgodnie z uchwałą ostatniego zjazdu w 1939. = **PSL** zwolnuje kongres krajowy na 19. I. 1946. Kongres wypowie się m. i. w sprawie wyborów do samorządów i sejmu. = **R. LONDYN** prostuje wiadomość prasy warszawskiej, jakoby dziennikarzy polskich nie dopuszczano do brytyjskiej strefy. Niemiec. Trzej dziennikarze polscy mają stale zapewniony wjazd do strefy brytyjskiej. = **TIMES** w korespondencji z polskimi powiadając m. i., że odbywają się rokrocznie 4 wielkie wędrówki: żołnierze rosyjscy zdają się z zachodu na wschód, Polacy z za linii Curzona ze wschodu na zachód, Polacy z Niemiec z zachodu na wschód i Niemcy, wyjeżdżający z Polski na zachód. Wybory w Polsce powinny dać 3/5 głosów Pol. Strońnictwa Ludowemu.

N I E M C Y. **ŻUKOW** wyraził życzenie, by dziennikarze brytyjscy i członkowie parlamentu brytyjscy odwiedzili strefę sowiecką. Do strefy tej będą mogły również się udać komisje, poszukujące zaginnych żołnierzy brytyjskich. = **RADA KONTROLI** w Berlinie postanowiła nie wysyłać komisji do strefy brytyjskiej dla zbadania stanu b. niem. sił zbrojnych. Decyzja ta, powzięta po wysłuchaniu sprawozdania marszałka Montgomery'ego. Kazde z państw okupacyjnych nadaje ma sprawozdania z obozów jeno w niem. i przebiegu demobilizacji. = **IEZIENIU** w Hamelin stracono wojownika Kramera i pozostałych skazanych na śmierć. Egzekucji dokonał kat, skazany na śmierć Polaka Niebuszka, przywódcę bandy, której udowodniono morderstwa 11 Polaków, członków bandy, skazano na wiezienie do 20 lat. = **Z USA** do Niemiec wysyła się transport kolejowy największego gatunku, na kredyt, lub za zpłata **UNRRA**. Odsiecz rozdzielona będzie poza te organizacje. = **RADA KONTROLI** zarządziła we wszystkich 4 strefach powszechny spis ludności niemieckiej 1. VI. 1946. /g przybliżonych obliczeni Niemcy mają nieco ponad 65 milionów ludności. Z tego wypada (łącznie ze strefami Berlina, który ma około 3 mil. mieszkańców) na strefę amerykańską 17 mil., brytyjską 22 mil., francuską 8 mil. i rosyjską 20 mil. = **HAMBURG** został przez naloty bardziej zniszczony, niż Nagasaki przez bombę atomową. Po trzech nalotach powstały pożary trwające 6 tygodni. Hamburgu zostało ogółem 46 tys. zabitych, 19 tys. zwłok znajduje się jeszcze pod gruzami. = **NORYMBERDZE** odczytywano wczoraj dokumenty, odnoszące się do getta warszawskiego, i rozpoczęto zagadnienie planów niemieckich, odnoszących się do splądrowania zajętych krajów. W warszawskim getcie zgromadzili Niemcy 400 tys. Żydów. 30 tys. zginęło podczas walk od mostaczy ognia. 300 tys. wywieziono do Majdanka. Do zgiełkowania powstania użyły Niemcy 16 jednostek. Straty niem. wynosiły w zabitych 15 żołnierzy (i 1 polski milicjant), w rannych 64 żołnierzy (i 16 milicjantów polskich). (Blizsze szczegóły walk w getcie podamy oddzielnie).

S O V I E T Y. **R. MOSKWA** podał w komentarzu sytuacyjnym: Dziwne rzeczy dzieją się na świecie. Gdy w Norymberdze rozwija się międzynarodowy klebek zbrodni faszyzmu, a ludzie spieszacy zbrodniarzom w pomoc, wydawana przez wojsk. władze amerykańskie "Neue Zeitung", pismo dla Niemców, zamieszczając wywiad z Göringiem, Ribbentropem i innymi. Kto jest zainteresowany w reklamie Göringa i zamieszczanie jego nikczemnych napasći na "kukę Radziecki? Hitlerowskie potwory mają zeznania robienia propagandy w prasie zwycięzców. Dóść tego! Irokurator Rudenko założył protest przeciw wiadom z oprawami. A znów w Helsinkach pacholek Hitlera Ryti przeszedł, czytał obrone faszyzmu i agresji, a sąd cierpliwie słuchał. Już

zataja się i działały adwokaci faszyzmu. Ludność nie pozwoli, by sąd stąkał komedia - "IRADA" piszący premier perski żąda wycofania z Persji wojsk obcych mocarstw. Jeśli chodzi o wojska radzieckie, to zostaną wycofane zgodnie z układem z r. 1942, jakkolwiek układ z r. 1922 daje Związkowi Radzieckiemu prawo wprowadzania do Persji wojsk. Ale czy nie ma tam wojsk brytyjskich, które weszły przed układem z r. 1942? Kiedy przyszły, poco, ile ich było? O tym nic się nie mówi. Prasa egipska codziennie zapytaje, kiedy Wielka Brytania wycofa swoje wojska z Egiptu. Dlaczego duże siły brytyjskie znajdują się w Palestynie, poco przekształcają ją na teatr wojenny? Czy wycofane wojska z Syrii i Libanu? Jakie jest prawne uzasadnienie ich trzymania tam? Czy siedzą w Grecji, wtracając się do wewnętrznych spraw greckich? Jak dłużej nadużywać będą hellenńskiej cierpliwości? Nie ma odpowiedzi. Co robią wojska brytyjskie w Indonezji? Trzyma je nefta holenderska? Nie ma odpowiedzi. Co robią wojska brytyjskie we Francji, w Belgii i Holandii? Nie ma odpowiedzi. Stany Zjednoczone wycofanie, widocznie muszą być. Od kiedy, poco, ile? Nie ma odpowiedzi. Wszystko jest w mgle, w sztucznej mgle. Są wojska amerykańskie w Chinach, są tam wybitni generałowie amerykanie. I co, jak długo? Dlaczego są wojska amerykańskie w Egipcie? Ile jest pytań na świecie, ale nie ma odpowiedzi. Narody pytają. Udzielenie odpowiedzi jest rzeczą dobrego tonu. Ale niektórzy politycy, mający na pokaz dobrą ton demokratyczny, stosują go tylko wtedy, gdy to im jest wygodne.

ZOBNE. R. LONDYN podaje: Jeden z członków parlamentu brytyjskiego zaatakował Stany Zjednoczone za prowadzenie agresji gospodarczej na Dalekim Wschodzie. Ameryka powinna wycofać wszystkie wojska z Mandżurii, ONZ powinna objąć kontrolę nad wyborami w Chinach. Należy ubolewać, że Rosja wykluczona od kontroli nad Japonią, DO MOSKWIĘ udaje się z Teheranu ambasadorzy USA i Wielkiej Brytanii, oraz premier perski z ministrem spraw zagranicznych. Do Teheranu przybył gubernator Aserbejdżanu, usunięty przez powstańców. Iczoraj przybył do Moskwy Byrnes i oświadczył: „Cieszę się, że jestem w Moskwie i zobaczyłem znowu moego przyjaciela i kolegę Molotowa”. Francji z powodu braku węgla 3 miliony robotników pracuje tylko 3 dni w tygodniu. Szereg fabryk, których produkcja nie jest niezbedna, musiano zamknąć. FAIIEZ w liście do jednego z biskupów włoskich podkreśla potrzebę zjednoczenia wszystkich chrześcijan. RIBKA oświadczył, że francuscy posiadacze akcji Skody nie dostają odszkodowania, ponieważ akcje swoje odstąpili Niemcom.

Z PROCESU NORYMBERDZEGO. Korespondenci podają: Podczas rozpraw oskarżeni spokojnie żują gume, prowadzą ożywione rozmowy, czasem obojętnie odkładają słuchawki, nie usilując nawet śledzić przebiegu rozprawy. Trybunał daje im ciemne okulary dla ochrony oczu przed światłem fotograficznym reflektorów. Frank jest wyjątknie zaniepokojony pośiedaniem przez sąd jego pamiętnika z czasów gen.-gubernatorstwa. Pierwsze zacytowane przez prokuratora zdanie było dla niego wstrząsem. Brzmiało ono: „... jednym roku nie mogę wyeliminować wszystkich wszy i Żydów w Polsce. Trzeba rok poświęcić 1.300.000 robotników polskich do Rzeszy.” Ozywieniem rozprawy, często monotonnej, był pokaz filmu z oswobodzonych obozów koncentracyjnych. Pokazano trupy spalonych wiezniów w baraku Thaekla pod Lipskiem, zwłoki tysięcy ciał w Dachau, Buchenwaldzie i Belsen, tortury w Mauthausen, krematorium, szubienice, tysiące ludzi żyjących, ale bardziej podobnych do trupów, okaleczone ciała, zniekształcone twarze, oczy z wyrazem zwierzęcego leku. Gdy błyśły światła, nowa oskarżonych przedstawiała niesamowity wygląd. Oskarżeni to śledzili, to stojąc, niepewni, co robić, patrzyli przeważnie w dół, unikając wzroku widzów. Najmniej przejęty był Hess, który przez cały czas pokazu śledził film z zainteresowaniem, poczym spokojnie zabrakł się do zbierania książek (Hess stale czytał podczas rozprawy). Poczerwieniała, spocona twarz Goeringa wykrzywiona była gorzkim grymasem. Rzezbiona twarz Apena była nieruchomo jak maska. Czerwony również stał z rekami na biodrach Jodl, Keitel raz po raz nerwowo przesuwając ręka po siwej czuprynie. Frank przez cały czas nie odrywał oczu od ekranu. Po zapaleniu światła pozostał na ławie nieruchomo, jak skamieniały. Dopiero gdy trącił go żołnierz amerykański, zerwał się i wyszedł. Rosjanie zapowiedzieli własny film, nakrecony w obozach polskich.